

Η ΗΠΙΑ ΙΣΧΥΣ ΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

Κωνσταντίνος Χολέβας – Πολιτικός Επιστήμων

Ο προσφάτως αποθανών Αμερικανός διεθνολόγος Joseph Nye καθιέρωσε τον όρο «ήπια ισχύς» (soft power) για να τονίσει ότι οι ΗΠΑ μπορούν να επιτύχουν στόχους χρησιμοποιώντας όχι μόνο τον Στρατό και την κλασική διπλωματία, αλλά και τις αμερικανικές επιχειρηματικές δραστηριότητες σε διεθνή κλίμακα. Υπό ευρεία έννοια η ήπια ισχύς είναι η προσπάθεια κάθε χώρας να αυξήσει την επιρροή της και να επιτύχει διπλωματικούς στόχους προβάλλοντας ειρηνικά μέσα, όπως η γλώσσα, ο πολιτισμός, η θρησκεία.

Στην περίπτωση της Ελλάδος η ήπια ισχύς είναι χρήσιμη για να συμπληρώσει και όχι για να καταργήσει την άμυνα και τη διπλωματία. Η Ελλάς απειλείται από την Τουρκία και παρατηρεί μεγάλη αναστάτωση γύρω της. Είναι απαραίτητη η σκληρή ισχύς (hard power), δηλαδή η διατήρηση αξιόμαχων και καλά εξοπλισμένων Ενόπλων Δυνάμεων.

Η οικονομική διπλωματία είναι χρήσιμη, αλλά έχει περιορισμένες δυνατότητες, όπως απέδειξε το πρόσφατο παρελθόν. Η Ελλάς επιχείρησε να εδραιώσει εμπορική και τραπεζική παρουσία στα Σκόπια για πολλούς λόγους. Πάντως ο κύριος στόχος δεν επετεύχθη. Όσο εμείς επενδύαμε χρήματα στο γειτονικό κράτος τόσο περισσότερο αυξανόταν η αδιαλλαξία των διαδοχικών σκοπιανών κυβερνήσεων.

Στην Τουρκία εξαγοράσθηκε τράπεζα από ελληνικά κεφάλαια, αλλά ο τουρκικός επεκτατισμός δεν κάμφθηκε. Ούτε οι διάφορες «συναντήσεις φιλίας» μεταξύ δημάρχων ελληνικών και τουρκικών πόλεων άλλαξαν την τουρκική πολιτική.

Πιστεύω ότι για τη χώρα μας οι δυνατότητες διευρύνσεως της επιρροής μας μέσω της ήπιας ισχύος είναι μεγαλύτερες αν αξιοποιήσουμε τη διαχρονική ελληνική γλώσσα, την Ιστορία μας και την εγγύτητά μας με Ορθοδόξους πληθυσμούς στη Μέση Ανατολή που έχουν ανάγκη υποστηρίξεως.

Η Γαλλία, αν και βλέπει ότι χάνει τη μάχη της παγκόσμιας γλώσσας από την αγγλική, εν τούτοις επενδύει τεράστια ποσά για να έχει παραρτήματα

του Γαλλικού Ινστιτούτου σε πολλές χώρες. Πρέπει και εμείς να ενισχύσουμε υλικά και ηθικά τις έδρες πανεπιστημίων του εξωτερικού που διδάσκουν Αρχαία και Νέα Ελληνικά. Επίσης είναι χρήσιμο να προβάλλουμε τη συνέχεια του Ελληνισμού και την πολιτιστική δημιουργία όλων των περιόδων. Και την Κλασική Ελλάδα και τον Ελληνιστικό Πολιτισμό και την Ελληνορθόδοξη Παράδοση του Βυζαντίου και τις νεώτερες έως σύγχρονες γενιές λογοτεχνών και καλλιτεχνών.

Η προστασία κοινοτήτων και μειονοτήτων που έχουν την ίδια θρησκεία με τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων είναι απαραίτητη για λόγους ανθρωπιστικούς, αλλά και για λόγους προβολής του κύρους και του πολιτισμού μας. Οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί, είτε Έλληνες είτε αραβόφωνοι Ρουμ Ορτοντόξ, σε όλη την έκταση της Μέσης Ανατολής βρίσκονται υπό πίεση και πρέπει να τύχουν του εμπράκτου ενδιαφέροντός μας. **Άμεση προτεραιότητα είναι η διαφύλαξη της Ελληνορθόδοξης παρουσίας στην Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης στο Όρος Σινά.**

Η ιστορία μάς θυμίζει ότι στη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασής του 1821 η Γαλλία και η Αυστρία έθεσαν υπό την προστασία τους τις Ρωμαιοκαθολικές κοινότητες των Κυκλάδων με επίκεντρο τη Σύρο. Μάλιστα στο μεγαλύτερο διάστημα του 19^{ου} αιώνας ο Αυστριακός Αυτοκράτορας είχε τον τίτλο: Η Αυτού Αποστολική Μεγαλειότης. Ο όρος: Αποστολική δείχνει έντονο ενδιαφέρον για τη θρησκευτική διπλωματία. Εξ άλλου το 1905, την ίδια χρονιά που η Γαλλία θέσπιζε με Νόμο την αυστηρή θρησκευτική ουδετερότητα του κράτους, στήριζε εμφανώς στα τουρκοκρατούμενα Βαλκάνια τα Ρωμαιοκαθολικά μοναστικά τάγματα για να διευρύνει την επιρροή της.

Ορθοδοξία, Γλώσσα και Ιστορία είναι η ήπια ισχύς του Ελληνισμού. Αξίζει να βελτιώσουμε την εικόνα μας διεθνώς.

Κ.Χ. ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ, 31.5.2025